บทที่ 2 (3)

วิธีดำเนินการและระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณา (Descriptive Research) ชนิดของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ข่าวสารของประชาชนที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปีในพื้นที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เพื่อจะให้ได้ผลการวิจัยที่มีความเชื่อถือได้ จึงได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

<u>ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง</u>

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปี ในพื้นที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี จำนวน 19,658 คน (ข้อมูลด้านสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี ปี 2532)

กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปี ในพื้นที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี จำนวน 392 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการดังนี้

1. หาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยสูตร (Yamane, 1970 : 580-581)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มกลุ่มตัวอย่าง

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปี ในพื้นที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งหมด 19,658 คน แบ่งเป็นประชาชนที่อาศัยในเขตชนบท จำนวน 15,810 คน และเป็นประชาชนที่อาศัยในเขตเมืองจำนวน 3,848 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทของอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ที่	ตำบล	จำนวนประชาชนที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปี
1	ละหาร	1,815
2	มะนังดาลำ	1,620
3	ตะบิ้ง	1,713
4	กะดุนง	1,312
5	เตราะบอน	2,352
6	ทุ่งคล้า	895
7	บือเระ	1,028
8	แป้น	2,405
9	บางเก่า	986
10	ปะเสยาวอ	1,684
	รวม	15,810

ที่มา : ข้อมูลด้านสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี ปี 2532

ตาราง 2 จำนวนประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองของอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ที่	ตำบล	จำนวนประชาชนที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปี
1	ตะลุบัน	3,848
	รวม	3,848

ที่มา : ข้อมูลด้านสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี ปี 2532

ในการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ยอมให้คลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 หรือ 0.05 เมื่อแทนค่าแล้วจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นเท่ากับ 392 คน

2. ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยทำการแบ่งเป็นรายเขตพื้นที่ คือ เขตชนบท เขตเมือง จะได้กลุ่มตัวอย่างเขตชนบท 315 คน เขตเมือง 77 คน

3. ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชาชนทั้งเขตชนบทและเขตเมืองตามระดับอายุ อาชีพ และการศึกษา จะได้กลุ่มตัวอย่างดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 3 จำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างเขตชนบท

ที่	ตำบล	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง						
		อายุน้อย	อายุมาก	การศึกษาต่ำ	การศึกษาสูง	อาชีพเกษตร	อาชีพค้าขายและอาชีพวิชาชีพ	รวม
1	ละหาร	6	6	6	6	6	6	36
2	มะนังตาลำ	6	6	5	5	5	5	32
3	ตะบิ้ง	6	6	6	6	5	5	34
4	กะดุนง	5	5	4	4	4	4	26
5	เตราะบอน	8	8	8	8	8	7	47
6	ทุ่งคล้า	3	3	3	3	3	3	18
7	บือเระ	4	4	3	3	3	3	20
8	แบ้น	8	8	8	8	8	8	48
9	บางเก่า	4	4	3	3	3	3	20
10	ปะเสยาวอ	6	6	6	6	5	5	34
						รวมทั้งสิ้น		315

ตาราง 4 จำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างเขตเมือง

ที่	ตำบล	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง						
		อายุน้อย	อายุมาก	การศึกษาต่ำ	การศึกษาสูง	อาชีพเกษตร	อาชีพค้าขายและอาชีพวิชาชีพ	รวม
1	ตะลุบัน (เทศบาลตำบลตะลุบัน)	13	13	13	13	12	13	77
							รวมทั้งสิ้น	77

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

   1.1 อายุ

   1.2 อาชีพ

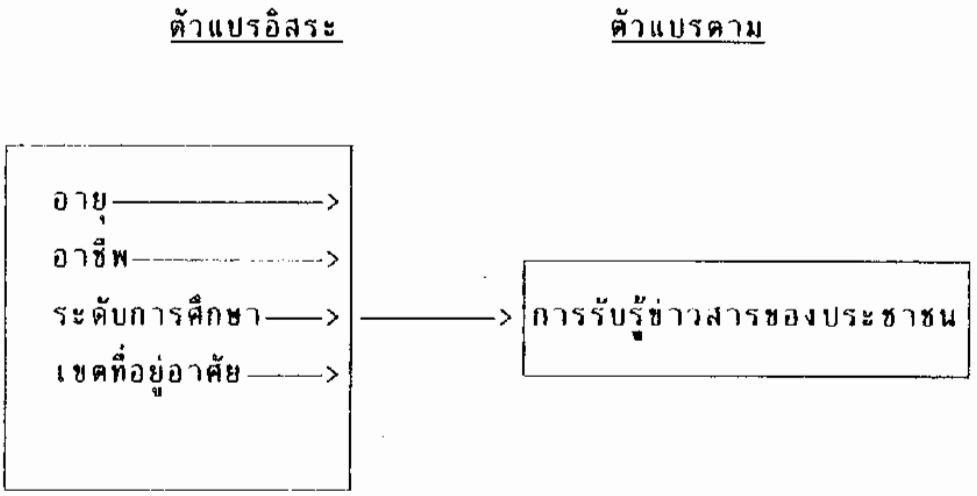
   1.3 ระดับการศึกษา

   1.4 เขตที่อยู่อาศัย

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

การรับรู้ข่าวสารของประชาชนเขตชนบทและเขตเมืองในอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปี

สำหรับตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาซึ่งนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้นั้น สามารถสร้างเป็นแผนภูมิหรือ DIAGRAM เพื่อให้ได้เห็นภาพชัดเจนดังนี้ คือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดคำถามปิด (Close-Ended Question)

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในครั้งนี้ได้แบ่งโครงสร้างออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป เช่น อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา เขตที่อยู่อาศัย เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารของประชาชน

วิธีสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ข่าวสาร ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารทางวิชาการของ อนันต์ ศรีโสภา (2527 : 141) จากงานวิจัยของ วิชากร บัวหอม (2531 : 121-134) พิน ยอดรักษ์ (2531 : 85-97) และณรงค์ สุทธิภักดี (2531 : 172-190)

2. สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ คือ

2.1 ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา เขตที่อยู่อาศัย

2.2 ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารของประชาชน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และให้คำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่อาศัยในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปี จำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha)

5. นำผลจากการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำปรับปรุงแบบสอบถาม เป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริงที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

<u>กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล</u>

1. ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอสายบุรีในการสัมภาษณ์ประชาชน

2. อบรมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่จะไปสัมภาษณ์ประชาชนเพื่อทำความเข้าใจในการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอสายบุรีดำเนินการสัมภาษณ์ประชาชนโดยใช้แบบสอบถาม

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percent) ใช้สูตรของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2525 : 14-25)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่รวม}} \times 100$$

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรของ วอลโพล (Walpole, 1983 : 29)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนข้อมูล

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรของ เฟอร์กูสัน (Ferguson, 1981 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX^2 แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว

$(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูล

2. <u>ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม</u> ใช้สูตรของ มีเรนส์ และลีแมนน์ (Mehrens and Lehmann, 1975 : 99)

$$\text{Coefficient Alpha } (\alpha) = \frac{n}{n-1}\left[1-\frac{\Sigma S_i^2}{S_x^2}\right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

ΣS_i^2 แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ

S_x^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. <u>สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน</u>

3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way analysis of variance) ใช้ทดสอบค่า เอฟ (F-test) การหาอัตราส่วน เอฟ (F) ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way analysis of variance) จะคำนวณหาอัตราส่วน เอฟ (F) 3 ค่า ซึ่งจะต้องคำนวณหาอัตราส่วน เอฟ (F) ของปฏิสัมพันธ์ร่วม (F_{RC}) ก่อน หากปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติค่า เอฟ (F) อีก 2 ตัวก็ไม่จำเป็นต้องคำนวณต่อไป แต่ถ้าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงคำนวณค่าเอฟตามแนวตั้ง (F_C) และค่าเอฟ ตามแนวนอน (F_R) ใช้ตามหลักการของ ฮินเกิล (Hinkle, 1982 : 290)

$$F_R = \frac{MS_R}{MS_W}$$

$$F_C = \frac{MS_C}{MS_W}$$

$$F_{RC} = \frac{MS_{RC}}{MS_W}$$

เมื่อ F_R แทน อัตราส่วนเอฟตามแนวนอน

F_C แทน อัตราส่วนเอฟตามแนวตั้ง

F_{RC} แทน อัตราส่วนเอฟของปฏิสัมพันธ์ร่วม

MS_R แทน ค่าเฉลี่ยผลต่างกำลังสอง (Mean square) ตามแนวนอน

MS_C แทน ค่าเฉลี่ยผลต่างกำลังสอง (Mean square) ตามแนวตั้ง

MS_{RC} แทน ค่าเฉลี่ยผลต่างกำลังสอง (Mean square) ปฏิสัมพันธ์ร่วม

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยผลต่างกำลังสอง (Mean square) ภายในกลุ่ม

ตาราง 5 ตารางเสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

Source of Variation	Sum of Squares (SS)	Degrees of Freedom (df)	Mean Square (MS)	F
Row	SS_R	r-1	$SS_R/(r-1)$	MS_R/MS_W
Column	SS_C	c-1	$SS_C/(c-1)$	MS_C/MS_W
R x C Interaction	SS_{RC}	(r-1)(c-1)	$SS_{RC}/(r-1)(c-1)$	MS_{RC}/MS_W
Within	SS_W	rc(n-1)	$SS_W/rc(n-1)$	
Total	SS_T	N-1		